

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışan kesimin ekonomik yoksulluklarının belirlenmesi ve yaşadıkları geçim sıkıntıları için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

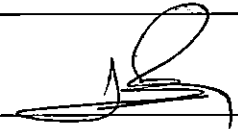
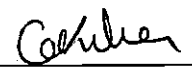
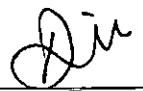
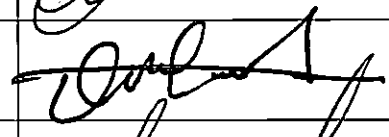
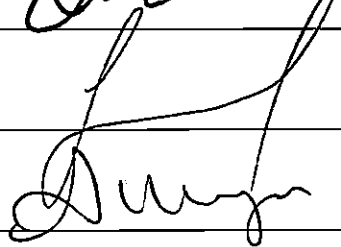
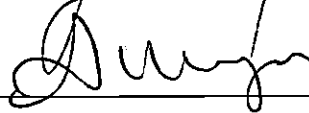
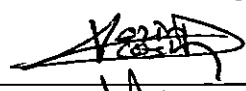
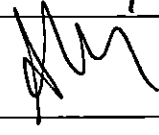
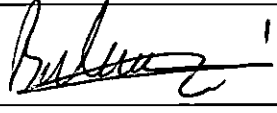
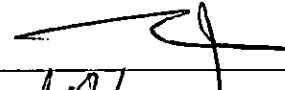
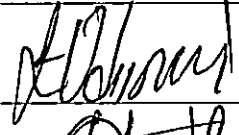
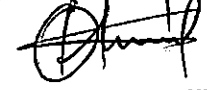
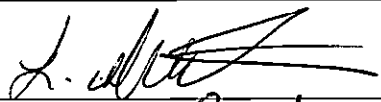
Bugün dünyada 2,5 milyara yakın insanın açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşadığı ifade edilmektedir. Türkiye'de de yaşanan açlık, yoksulluk, gelir adaletsizliği hiçbir dönem bu kadar yüksek olmamıştır. Türkiye'de 25,5 milyon kişi açlık sınırının, 51 milyon yurttaşın da yoksulluk sınırının altında yaşadığı yapılan araştırmalar sonucunda kamuoyuna yansımaktadır. Hatta kimi araştırma sonuçlarına göre ise ülke nüfusunun yüzde 90'ına karşılık gelen 76,5 milyondan fazla kişi aç ve yoksul olarak yaşamını sürdürmek zorunda kaldığı belirtilmektedir.

1970-80'li yıllarda kapılarını neo-liberal politikalara açan Türkiye, 24 Ocak 1984 kararları ile adeta neo-liberalizmi devletin iktisadi kimliği haline getirmiştir. 2002 yılından beri iktidarda olan AKP, bu iktisadi politikaları hayata geçirmede geçmişteki hükümetlerden daha istekli olmuş, neoliberal politikaları en vahşi ve en ileri aşamasında uygulamıştır. İktidar özellikle son 10 yılda, tüketime dayalı, üretmeyen, istihdam yaratmayan ve yabancı sermaye akışlarına bağımlı, kırılgan bir ekonomi yaratmıştır. AKP iktidarı yaratamadığı istihdam ile birlikte esnek ve güvencesiz çalıştırılmayı, sendikasıylaştırmayı, keyfi işten çıkarmaları ve yoksullaştırmayı

temel politik hedefi haline getirerek Türkiye emekçilerini ve halklarını açlığa ve intiharlara sürüklemiştir. Asgari ücretin bile açlık sınırının altında olduğu 2023 yılında AKP, Türkiye emekçileri ve yurttaşları açlık ile terbiye etmeye çalışmaktadır. Bunun en net fotoğrafını basında da karşımıza çıktığı üzere insanların semt pazarlarında çürük sebze ve meyve toplarken, ekmek kuyruklarında saatlerce beklerken, soğan ve patates alabilmek için kalabalıklar halinde birbirini ezerken ve çöplerde yiyecek ararken görmekteyiz. Yüksek enflasyon, gıda fiyatlarındaki hızlı ve yüksek artış, reel alım gücünün düşmesi, döviz kurundaki artışların getirdiği maliyetler, Türkiye’de açlık ve yoksulluk oranlarını tarihin en yüksek seviyelerine çıkarmıştır.

Türkiye’de çalışan nüfusun yüzde 60’ı asgari ücrete veya altında bir gelire sahip ve en az 20 milyon insan aslında açlık sınırını altında yaşamaktadır. İşini kaybedenlerle birlikte açlık sınırı altında yaşayan insanların sayısı 30 milyonu bulduğu belirtilmektedir. Sabit geliri olmasına rağmen sosyal yardım başvurusu yapanların sayısı gün geçtikçe artıyor. Uzmanlar, çalışan yoksulluğunun yaygınlaştığını söylüyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın 2021 Faaliyet Raporu’na göre, 2021 yılında tüm kamu kurumları tarafından 97,8 milyar TL sosyal yardım harcaması yapıldı. Bu rakam, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla’nın (GSYH) yüzde 1,74’sini oluşturdu. Resmi verilere göre, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın "Alo 144 Sosyal Yardım Hattı”na 2021 yılında 7 milyon 502 bin 576 çağrı geldi. E-Devlet üzerinden ise 1 milyon 130 bin 487 kişi sosyal yardım başvurusu yaptı. 2021 yılında 5 milyon 903 bin 515 hane sosyal yardımlardan faydalandı. Bunlardan 2 milyon 476 bin 457’si hane düzenli yardım, 5 milyon 276 bin 998 hane süreli yardım alırken 1 milyon 849 bin 940 hane de hem düzenli hem de süreli yardımlardan faydalandı. DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi tarafından Şubat 2022’de yayınlanan Gelir Eşitsizliği ve Yoksulluk raporuna göre de Türkiye’de çalışanların yüzde 13,5’i çalıştığı halde yoksul. Yine Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu (ITUC) raporunda Türkiye, 2023 yılında "çalışanlar için en kötü 10 ülke" arasında yer aldı. Türkiye son iki yıl da aynı kategoride gösterildi.

Bu sebeple çalışan kesimin ekonomik yoksulluklarının belirlenmesi ve yaşadıkları geçim sıkıntılarının giderilmesi ve gerekli önlemlerin alınması için Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	